

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒĢIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770

e-mail: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR LIETAS IEROSINĀŠANU

Rīgā

2017. gada 20. aprīlī

Satversmes tiesas 4. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētājs Gunārs Kusiņš, tiesneši Jānis Neimanis un Ineta Ziemele,

kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 49/2017), kuru iesniedzis divdesmit viens Saeimas deputāts: Inga Bite, Inguna Sudraba, Valērijs Agešins, Mārtiņš Šics, Gunārs Kūtris, Jānis Urbanovičs, Ivans Ribakovs, Silvija Šimfa, Andrejs Elksniņš, Rihards Melgailis, Jānis Ādamsons, Aleksandrs Jakimovs, Juris Viļums, Aivars Meiņa, Sergejs Mirskis, Boriss Čilevičs, Arvīds Platpers, Artūrs Rubiks, Ringolds Balodis, Vladimirs Nikonovs un Igors Pimenovs (turpmāk – Pieteikuma iesniedzējs),

konstatēja:

1. No pieteikuma izriet, ka Pieteikuma iesniedzējs lūdz Satversmes tiesu:

1.1. atzīt Ministru kabineta 2014. gada 17. jūnija noteikumu Nr. 350 „Pedagogu profesionālās darbības kvalitātes novērtēšanas kārtība” (turpmāk – Noteikumi Nr. 350) 91. punktu par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 1., 64., 90., 91. pantam un Izglītības likuma 49.¹ panta pirmajai un trešajai daļai, kā arī par spēkā neesošu no tā izdošanas dienas;

1.2. atzīt Ministru kabineta 2016. gada 5. jūlija noteikumu Nr. 445 „Pedagogu darba samaksas noteikumi” (turpmāk – Noteikumi Nr. 445) 27. punktu attiecībā uz pedagogiem, kuriem šo noteikumu spēkā stāšanās dienā bija piešķirta

pedagogu profesionālās darbības 3., 4. un 5. kvalitātes pakāpe un kuri nav izglītības psihologi, skolotāji logopēdi un speciālie pedagogi, par neatbilstošu Satversmes 1. un 90. pantam, kā arī spēkā neesošu no tā izdošanas dienas;

1.3. noteikt, ka līdz brīdim, kad Ministru kabinets grozīs normatīvo regulējumu, attiecībā uz šā lēmuma 1.2. apakšpunktā norādītajiem pedagogiem ir spēkā Ministru kabineta 2009. gada 28. jūlija noteikumu Nr. 836 „Pedagogu darba samaksas noteikumi” (turpmāk – Noteikumi Nr. 836) 28.¹ punkts;

1.4. noteikt, ka Ministru kabinetam ne vēlāk kā trīs mēnešu laikā no Satversmes tiesas sprieduma spēkā stāšanās brīža, pamatojoties uz Noteikumu Nr. 836 28.¹ punktu, jāpārreķina un jāizmaksā alga šā lēmuma 1.2. apakšpunktā norādītajiem pedagogiem par laiku kopš Noteikumu Nr. 445 spēkā stāšanās dienas.

2. Noteikumu Nr. 350 91. punkts noteic, ka pedagogam, kuram kvalitātes pakāpe līdz 2016. gada 31. maijam nav piešķirta, un pedagogam, kuram kvalitātes pakāpes apliecības derīguma termiņš beidzas laikposmā no 2016. gada 31. maija līdz 2018. gada 31. augustam, ir tiesības pieteikties pedagogu profesionālās darbības kvalitātes novērtēšanai ne agrāk kā 2018. gada 1. septembrī. Līdz 2018. gada 31. augustam iesniegtie pedagogu iesniegumi netiek izskatīti.

Savukārt Noteikumu Nr. 445 27. punkts nosaka: „Pedagogiem, kuriem ir piešķirta pedagogu profesionālās darbības 3., 4. un 5. kvalitātes pakāpe (turpmāk – kvalitātes pakāpe), nosaka piemaksu attiecīgi 45 *euro*, 114 *euro* un 140 *euro* apmērā par vienu pedagoga darba likmi proporcionāli tarifcēto mācību stundu skaitam, bet izglītības psihologam, skolotājam logopēdam un speciālajam pedagogam – proporcionāli tarifcētajai amata slodzei. Vispārējās izglītības iestāžu, profesionālās izglītības iestāžu un interešu izglītības iestāžu direktoriem un viņu vietniekiem, struktūrvienību vadītājiem izglītības jomā, izglītības metodiķiem, sporta organizatoriem, direktora vietniekiem metodiskajā darbā valsts ģimnāzijās un pirmsskolas izglītības metodiķiem minēto piemaksu par kvalitātes pakāpi nosaka proporcionāli tarifcētajai tā pedagoģiskā darba slodzei, par kuru normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā iegūta kvalitātes pakāpe, neieskaitot viņu amata algu.”

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai uz saņemtā pieteikuma pamata ir ierosināma lieta, kolēģija izvērtē, vai:

- 1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;
- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;
- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18. panta prasībām;
- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;
- 5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

4. Satversmes tiesas kompetence ir noteikta Satversmes 85. pantā, kā arī Satversmes tiesas likuma 1. un 16. pantā.

Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 16. panta 3. punktu Satversmes tiesa izskata lietas par citu normatīvo aktu vai to daļu atbilstību augstāka juridiska spēka tiesību normām (aktiem). Tādējādi šā lēmuma 1.1. un 1.2. apakšpunktā norādītie prasījumi ir piekritīgi Satversmes tiesai. Savukārt šā lēmuma 1.3. un 1.4. apakšpunktā norādītie lūgumi ir izlemjami, izskatot lietu.

5. Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 3. punkts noteic, ka tiesības iesniegt pieteikumu ir ne mazāk kā divdesmit Saeimas deputātiem. Pieteikumu ir parakstījis divdesmit viens 12. Saeimas deputāts. Līdz ar to Pieteikuma iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu, ievērojot tam Satversmes tiesas likumā noteiktās prasības.

6. Satversmes tiesas likuma 18. panta otrā daļa noteic, ka vairāku aktu apstrīdēšana vienā pieteikumā pieļaujama vienīgi šajā likumā norādītajos gadījumos. Satversmes tiesas praksē ir atzīts, ka, ņemot vērā Satversmes tiesas procesa ekonomijas principu, atsevišķos gadījumos viena pieteikuma ietvaros var apstrīdēt arī vairāku normatīvo aktu normas, kas regulē savstarpēji cieši saistītus tiesību jautājumus (*sk., piemēram, Satversmes tiesas 2. kolēģijas 2008. gada 29. jūlija lēmumu par lietas ierosināšanu pēc pieteikuma Nr. 75/2008*).

No pieteikuma ir gūstams apstiprinājums tam, ka Noteikumu Nr. 350 91. punkts un Noteikumu Nr. 445 27. punkts (turpmāk arī – apstrīdētās normas) regulē savstarpēji cieši saistītus tiesību jautājumus un to konstitucionalitātes izvērtēšana vienas lietas ietvaros varētu veicināt lietas vispusīgu un ātru izskatīšanu.

Līdz ar to pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18. panta otrajā daļā noteiktajām prasībām.

7. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 18. panta pirmās daļas 4. punktam pieteikumā jānorāda juridiskais pamatojums, proti, jāpamato katras apstrīdētās normas neatbilstība katrai augstāka juridiska spēka tiesību normai.

Pieteikuma iesniedzējs uzskata, ka apstrīdētās normas neatbilst Satversmes 90. pantam.

Satversmes tiesa, interpretējot Satversmes 90. panta saturu, ir atzinusi, ka valstij citstarp ir pienākums radīt mehānismu, kas nodrošina personu informētību par tiesiskā regulējuma izmaiņām un saturu. Tas paredz arī personas tiesības, stājoties publiski tiesiskajās attiecībās ar valsts varas institūcijām, tikt informētai par tās tiesībām konkrētajās attiecībās (*sk., piemēram, Satversmes tiesas 2006. gada 20. decembra sprieduma lietā Nr. 2006-12-01 16. punktu*).

Pieteikumā norādīts, ka Satversmes 90. pants līdztekus tiesību normas saturiskās skaidrības noteikšanai ir izmantojams arī kā pamats tiesiskās paļāvības aizsardzībai. Tāpēc apstrīdētās normas neatbilstot ne vien Satversmes 1. pantam, bet arī Satversmes 90. pantam. Pamatojot apstrīdēto normu neatbilstību Satversmes 90. pantam, Pieteikuma iesniedzējs izmanto tādus pašus argumentus, kas izmantoti, pamatojot apstrīdēto normu neatbilstību Satversmes 1. pantā nostiprinātajam tiesiskās paļāvības principam. Tomēr pieteikumā nav sniegts juridiskais pamatojums tam, ka no Satversmes 90. panta izriet kādas citas tiesības un konkrētajā situācijā ir noticis šo tiesību pārkāpums.

Līdz ar to pieteikums šajā prasījuma daļā neatbilst Satversmes tiesas likuma 18. panta pirmās daļas 4. punktā noteiktajām prasībām.

8. Pieteikumam ir jāatbilst arī pārējām tam Satversmes tiesas likuma 18. pantā noteiktajām prasībām.

Pieteikumā ir norādīts pieteikuma iesniedzējs, institūcija, kas izdevusi apstrīdētās normas, un prasījums Satversmes tiesai. Pieteikuma iesniedzējs ir sniedzis lietas faktisko apstākļu izklāstu, kā arī juridisko pamatojumu par Noteikumu Nr. 350 91. punkta iespējamo neatbilstību Satversmes 1., 64., 91. pantam un Izglītības likuma

49.¹ panta pirmajai un trešajai daļai, kā arī par Noteikumu Nr. 445 27. punkta iespējamo neatbilstību Satversmes 1. pantam.

Līdz ar to pieteikums šajā prasījuma daļā atbilst Satversmes tiesas likuma 18. pantā noteiktajām prasībām.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. pantu, Satversmes tiesas 4. kolēģija

nolēma:

1. Ierosināt Satversmes tiesā lietu „Par Ministru kabineta 2014. gada 17. jūnija noteikumu Nr. 350 „Pedagogu profesionālās darbības kvalitātes novērtēšanas kārtība” 91. punkta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 1., 64., 91. pantam un Izglītības likuma 49.¹ panta pirmajai un trešajai daļai, kā arī Ministru kabineta 2016. gada 5. jūlija noteikumu Nr. 445 „Pedagogu darba samaksas noteikumi” 27. punkta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 1. pantam” pēc pieteikuma (ieteikums Nr. 49/2017), kuru iesniedzis divdesmit viens Saeimas deputāts.

2. Atteikties ierosināt lietu par Ministru kabineta 2014. gada 17. jūnija noteikumu Nr. 350 „Pedagogu profesionālās darbības kvalitātes novērtēšanas kārtība” 91. punkta un Ministru kabineta 2016. gada 5. jūlija noteikumu Nr. 445 „Pedagogu darba samaksas noteikumi” 27. punkta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 90. pantam.

3. Uzaicināt institūciju, kas izdevusi apstrīdēto aktu, – Ministru kabinetu – **līdz 2017. gada 20. jūnijam** iesniegt Satversmes tiesai atbildes rakstu ar lietas faktisko apstākļu izklāstu un juridisko pamatojumu.

Lēmums nav pārsūdzams.

Satversmes tiesas 4. kolēģijas priekšsēdētājs

G. Kusiņš